

सामान्य प्रशासन विभाग

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२, दिनांक २४ जून १९९७.

भारताचे संविधान.

क्रमांक आरटीआर. १०९४/प्र. क्र. ८/१४/१२.—भारतीय संविधानाच्या अनुच्छेद ३०९ खालील परंतुकान्वये प्रदान करण्यात आलेल्या शक्तीचा वापर करून आणि अस्तित्वात असलेले संबंधित सर्व विद्यमान नियम, आदेश किंवा अनुदेश अधिक्रमित करून महाराष्ट्राचे राज्यपाल याद्वारे महाराष्ट्र शासनाच्या बृहन्मुंबई बाहेरील कार्यालयातील "स्वीय सहायक गट ब", "उच्चश्रेणी लघुलेखक-गट ब", "निम्नश्रेणी लघुलेखक-गट-ब" व "लघुटंकलेखक गट-क" या पदांच्या सेवाभरतीचे विनियमन करणारे पुढील नियम करीत आहेत :—

१. या नियमांना बृहन्मुंबई बाहेरील शासकीय कार्यालयातील "स्वीय सहायक-गट-ब" "उच्चश्रेणी लघुलेखक-गट ब", "निम्नश्रेणी लघुलेखक-गट ब" आणि "लघुटंकलेखक-गट-क" पदांचे (सेवाप्रवेश) नियम, १९९७, असे संबोधण्यात यावे.

२. या नियमांत संदर्भानुसार दुसरा अर्थ अभिप्रेत नसेल तर—

(अ) "शासन" म्हणजे महाराष्ट्र शासन असा आहे,

(ब) "शासकीय वाणिज्य प्रमाणपत्र" म्हणजे शासकीय परीक्षा मंडळाचे, तंत्रशिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य यांनी दिलेले प्रमाणपत्र आणि शासनाने ह्या उद्देशासाठी जिला मान्यता दिलेली आहे, अशी अन्य कोणतीही संस्था, यांनी दिलेले प्रमाणपत्र, असा आहे,

(क) "माध्यमिक शाळा प्रमाणपत्र परीक्षा" म्हणजे महाराष्ट्र माध्यमिक शिक्षण मंडळ अधिनियम, १९६५ (महा. एक्स. एल. आय. १९६५) अन्वये प्रस्थापित केलेल्या विभागीय मंडळाने नियंत्रित केलेली माध्यमिक शाळा प्रमाणपत्र आणि या परीक्षेत समकक्ष म्हणून घोषित केलेल्या इतर परीक्षा अंतर्भूत आहेत.

३. उच्चश्रेणी लघुलेखक या पदावर किमान तीन वर्षांची नियमित सेवा पूर्ण केली असेल अशा व्यक्तीची "जेष्ठता अधिन पात्रता" या निकषावर "स्वीय सहायक" पदी पदोन्नतीने नेमणूक करता येईल.

४. उच्चश्रेणी लघुलेखक या पदावर पुढीलपैकी कोणत्याही एका मागने नेमणूक करता येईल.—

(अ) निम्नश्रेणी लघुलेखक या पदावर किमान तीन वर्षांची नियमित सेवा पूर्ण केली असेल आणि नामनिर्देशनाने भरतीसाठी या नियमाच्या खंड (ब) च्या उपखंड (३) नुसार विहित केल्यानुसार लघुटंकलेखनाच्या आणि टंकलेखनाच्या वेगाने शासकीय वाणिज्य प्रमाणपत्र धारण केले असेल, अशा व्यक्तींची, "जेष्ठता अधिन पात्रता" या निकषावर पदोन्नतीने नेमणूक करता येईल.

किंवा

(ब) पुढील व्यक्तित्वव्रत नामनिर्देशनाने—

(१) ज्या व्यक्तीचे वय अठरा वर्षांपेक्षा कमी नाही आणि तीस वर्षांपेक्षा जास्त नाही,

- (२) ज्या व्यक्तीने माध्यमिक शालांत प्रमाणपत्र परीक्षा उत्तीर्ण केली आहे आणि
(३) जी व्यक्ती लघुलेखनाचा वेग किमान १२० शब्द प्रति मिनिट आणि इंग्रिजा टंकलेखनाचा वेग किमान ४० शब्द प्रति मिनिट किंवा मराठी टंकलेखनाचा वेग किमान ३० शब्द प्रति मिनिट या अर्हतेचे शासकीय वाणिज्य प्रमाणपत्र धारण करीत असेल.

५. निम्नश्रेणी लघुलेखक या पदावर पुढीलपैकी कोणत्याही एका मार्गाने नेमणूक करता येईल.---

(अ) लघुटंकलेखक या पदावर किमान तीन वर्षांची नियमित सेवा पूर्ण केली असेल. आणि या नियमाच्या खंड (ब) च्या उपखंड (३) नुसार विहित लघुटंकलेखनाच्या आणि टंकलेखनाच्या वेगाचे शासकीय वाणिज्य प्रमाणपत्र धारण केले असेल, अशा व्यक्तीची "केवळा अधिन पात्रता" या निकषावर पदोन्नतीने नेमणूक करता येईल.

किंवा

(ब) पुढील व्यक्तींमधून नामनिर्देशनाने,
(१) ज्या व्यक्तीचे वय अठरा वर्षांपेक्षा कमी नाही आणि तीस वर्षांपेक्षा जास्त नाही,

(२) ज्या व्यक्तीचे माध्यमिक शालांत प्रमाणपत्र परीक्षा उत्तीर्ण केली आहे आणि

(३) जी व्यक्ती लघुलेखनाचा वेग किमान १०० शब्द प्रति मिनिट आणि इंग्रिजा टंकलेखनाचा वेग किमान ४० शब्द प्रति मिनिट किंवा मराठी टंकलेखनाचा वेग किमान ३० शब्द प्रति मिनिट या अर्हतेचे शासकीय वाणिज्य प्रमाणपत्र धारण करीत असेल.

६. लघुटंकलेखक या पदावर पुढीलपैकी कोणत्याही एका मार्गाने नेमणूक करता येईल.---

(अ) लिपिक टंकलेखक या पदावर किमान तीन वर्षांची नियमित सेवा पूर्ण केली असेल आणि या नियमाच्या खंड (ब) च्या उपखंड (३) नुसार विहित केल्यानुसार लघुटंकलेखनाच्या आणि टंकलेखनाच्या वेगाचे शासकीय वाणिज्य प्रमाणपत्र धारण केले असेल, अशा व्यक्तीची "केवळा अधिन पात्रता" या निकषावर या पदी पदोन्नतीने नेमणूक करता येईल.

परंतु लिपिक-टंकलेखक या संवर्गाच्या पदोन्नती साखळीतील पदोन्नती सोडून देण्याच्या विकालाची ज्या टंकलेखकांनी निवड केली आहे, त्या टंकलेखकांचा मुद्दा त्यांच्या आपापसा-तील ज्येष्ठतेनुसार पदोन्नतीसाठी विचार करण्यात येईल.

किंवा

(ब) पुढील व्यक्तींमधून नामनिर्देशनाने,

(१) ज्या व्यक्तीचे वय अठरा वर्षांपेक्षा कमी नाही, आणि तीस वर्षांपेक्षा जास्त नाही,

(२) ज्या व्यक्तीने माध्यमिक शालांत प्रमाणपत्र परीक्षा उत्तीर्ण केली आहे, आणि

(३) जी व्यक्ती लघुलेखनाचा वेग किमान ८० शब्द प्रति मिनिट आणि इंग्रिजा टंकलेखनाचा वेग किमान ४० शब्द प्रति मिनिट किंवा मराठी टंकलेखनाचा वेग किमान ३० शब्द प्रति मिनिट, या अर्हतेचे शासकीय वाणिज्य प्रमाणपत्र धारण करीत असेल.

७. नियम ४, ५ आणि ६ येथे नमूद केलेल्या पदांवरील नेमणूका पदोन्नती आणि नामनिर्देशनाने ५० : ५० या प्रमाणात करण्यात येतील.

८. उपरोक्तलिखित कोणत्याही पदावर नेमणूक झालेल्या व्यक्तीला, जर ती अगोदरच उत्तीर्ण झाली नसेल किंवा तिला उत्तीर्ण होण्यापासून सूट मिळाली नसेल तर, हिंदी आणि मराठी भाषा परीक्षा त्या संबंधी केलेल्या नियमानुसार उत्तीर्ण व्हायच्या लागतील.

९. या नियमांमध्ये काहीही अंतर्भूत असले तरी, सेवेची निकड लक्षात घेऊन, वरील नियम ७ अन्वये नामनिर्देशनाने भरतीसाठी वे प्रमाण विहित केले आहे, ते शिथिल करावे, असे शासनाच्या मते आवश्यक वाटल्यास, सदर प्रमाण शिथिल करून शासनास उपरोक्तलिखित पदांवर नेमणूक करता येऊ शकतील.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

य. भा. जोशी,
सद सचिव.

प्रति,

राज्यपालांचे सचिव,

मुख्यमंत्र्यांचे सचिव,

*सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई,

*सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई,

*सचिव, प्रादेशिक दुग्धम सेवा निवड मंडळे, औरंगाबाद/नागपूर/अमरावती/नाशिक/
पुणे/ठाणे,

*प्रॉथोनोटरी आणि सिनिअर मास्टर, उच्च न्यायालय, मुंबई,

*प्रबंधक, उच्च न्यायालय, अपील शाखा, मुंबई,

*प्रबंधक, महाराष्ट्र प्रशासकीय न्यायाधिकरण, मुंबई,

*प्रबंधक, लोक आयुक्त आणि उप लोक आयुक्त यांचे कार्यालय, मुंबई,

सर्व विभागीय आयुक्त,

सर्व जिल्हाधिकारी,

सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी,

सर्व मंत्रालयीन विभागाच्या नियंत्रणाखालील सर्व विभाग प्रमुख व कार्यालय प्रमुख,

सर्व मंत्रालयीन विभाग,

सामान्य प्रशासन विभागातील सर्व कार्यासने.

*पत्राने.

म. स. पवार,

अवर सचिव.

GENERAL ADMINISTRATION DEPARTMENT

Mantralaya, Mumbai 400 032, dated the 24th June, 1997

CONSTITUTION OF INDIA.

No.RTR-1094/CR. No. 8/94/12.—In exercise of the powers conferred by the proviso to article 309 of Constitution of India and in supersession of all existing rules, orders or instruments made in this behalf, the Governor of Maharashtra is hereby pleased to make the following rules regulating recruitment to the posts of Personal Assistant-Group 'B' Higher Grade Stenographer-Group 'B' Lower Grade Stenographer-Group 'B' and Steno-Typist Group 'C' in the various offices of the Government outside Greater Mumbai, namely :—

1. These rules may be called the Personal Assistant Group 'B', Higher Grade Stenographer-Group- 'B' Lower Grade Stenographer-Group 'B' and Steno-Typist-Group-'C' in the various offices of Government outside Greater Mumbai (Recruitment) Rules, 1997.

2. In these rules, unless the context requires otherwise,—

(a) "Government" means the Government of Maharashtra.

(b) "Government Commercial Certificate" means a certificate issued by the Bureau of Government Examinations, Directorate of Technical Education, Government of Maharashtra and includes a certificate issued by any other institution as may be specifically declared by Government to be equivalent thereto ;

(c) "Secondary School Certificate Examination" means the Secondary School Certificate Examination conducted by a Divisional Board under the Maharashtra Secondary and Higher Secondary Education Boards Act, 1965 (Mah. XLI of 1965) and includes any other examination declared by Government to be equivalent thereto.

3. Appointment to the post of Personal Assistant shall be made by promotion of a suitable person on the basis of seniority subject to fitness from amongst persons holding the post of Higher grade Stenographer having not less than three years regular service in that post.

4. Appointment to the post of Higher Grade Stenographer shall be made either—

(a) by promotion of a suitable person on the basis of seniority subject to fitness from amongst persons holding the post of Lower Grade Stenographer having not less than three years regular service in that post and possessing Government Commercial Certificate with the speed in shorthand and type-writing prescribed for appointment by nomination in sub-clause (iii) of clause

(b) of this rule ;

- (b) by nomination from amongst persons who,—
 (i) are not less than 18 years and not more than thirty years of age ;
 (ii) have passed the Secondary School Certificate Examination ; and
 (iii) possess Government Commercial Certificate with the speed of not less than 120 words per minute in shorthand and not less than 40 words per minute in English typewriting or 30 words per minute in Marathi typewriting.

5. Appointment to the post of Lower Grade Stenographer shall be made either,—

- (a) by promotion of a suitable person on the basis of seniority subject to fitness from amongst persons holding the post of Steno-typist, having not less than three years regular service in that post, and possessing Government Commercial Certificate with the speed in shorthand and typewriting prescribed for appointment by nomination in sub-clause (iii) of clause (b) of this rule ; or
 (b) by nomination from amongst persons who,—
 (i) are not less than 18 years and not more than thirty years of age ;
 (ii) have passed Secondary School Certificate Examination ; and
 (iii) possess Government Commercial Certificate with the speed of not less than 100 words per minute in shorthand and not less than 40 words per minute in English typewriting or 30 words per minute in Marathi typewriting.

6. Appointment to the post of Steno-typist shall be made either,—

- (a) by promotion of a suitable person on the basis of seniority subject to fitness from amongst persons holding the post of Clerk-typist having not less than three years regular service in that post and possess Government Commercial Certificate with speed in shorthand and typewriting prescribed for appointment by nomination in sub-clause (iii) of clause (b) of this rule ;

Provided that the typists who opt to forgo the promotion in the channel of Clerk-typist, shall also be considered for promotion according to their *inter-se* seniority ; or

- (b) by nomination from amongst the persons who,—
 (i) are not less than 18 years and not more than thirty years of age ;
 (ii) have passed Secondary School Certificate Examination ; and
 (iii) possess Government Commercial Certificate with the speed of not less than 80 words per minute in shorthand and not less than 40 words per minute in English typewriting or 30 words per minute in Marathi typewriting.

7. Appointment to the posts mentioned in rules 4, 5 and 6 by promotion and by nomination shall be made in the ratio of 50 : 50.

महाराष्ट्र शासन राजपत्र, ऑक्टोबर १६, १९९७/अतिवत २४, शके १९१९ ७७५

8. A person appointed to any of the posts shall be required to pass the examination in Hindi and Marathi according to the rules made in that behalf, unless he has already passed or has been exempted from passing, those examinations.

9. Notwithstanding anything contained in these rules, if in the opinion of Government the exigencies of service so require, Government may, make appointments under rules 4, 5 and 6 above, in relaxation of the ratio prescribed for appointment by nomination under rule 7.

By order and in the name of the Governor of Maharashtra,

Y. M. JOSHI,
 Joint Secretary to Government.

GENERAL ADMINISTRATION DEPARTMENT
Mantralaya, Mumbai 400 032,
Dated the 24th June, 1997.

Copy forwarded with compliments to:—

The Secretary to the Governor,

The Secretars to the Chief Minister,

*The Secretary, Maharashtra Legislature Secretariat, Mumbai,

*The Secretary, Maharashtra Public Service Commission, Mumbai,.

*The Secretary, Regional Selection Boards, Aurangabad/Nagpur/Amravati/
Nashik/Pune/Thane.

*The Prothonotary and Senior Master, High Court, Mumbai,

*The Registrar, High Court, Appellate Side, Mumbai,

*The Registrar, Maharashtra Administrative Tribunal, Mumbai,

*The Registrar, Office of the Lokayukta and Upa-Lokayukta, Mumbai,

All Divisional Commissioners,

All Collectors,

All Chief Executive Officers of Zilla Parishads,

All other Heads of Departments and Heads of offices under the serveral
departments of the Mantralaya,

All Departments of the Mantralaya,

All Desk in General Administration Department.

*By letter.

M. S. PAWAR,
Under Secretary to Government.